

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
**Secretaria de Relacions
amb l'Administració de Justícia**

Sub-direcció General de Suport Judicial
i Coordinació Tècnica

SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA

2017

MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA 2017

La Constitució espanyola de 1978 dissenya un marc constitucional regulador del dret a la tutela judicial efectiva que inclou una activitat prestacional encaminada a la provisió dels mitjans necessaris per fer que aquest dret sigui real i efectiu. En aquest sentit, l'article 119 regula el dret a l'assistència jurídica gratuïta. Així mateix, l'article 106 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que correspon a la Generalitat la competència per ordenar els serveis de justícia gratuïta i d'ordenació jurídica.

La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta i l'article 17 del Decret 252/1996, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, estableixen que els col·legis d'advocats han de disposar de serveis d'assessorament i orientació jurídica a la ciutadania, els quals han de donar també l'assessorament i l'orientació previs al procés a qui pretengui reclamar la tutela judicial dels seus drets i interessos quan tingui per objecte evitar el conflicte processal o analitzar la viabilitat de la pretensió.

En aquest sentit, el Departament de Justícia signa amb els diferents col·legis d'advocats els convenis que regulen la prestació del Servei d'Orientació Jurídica (en endavant SOJ) dins l'àmbit d'actuació de cadascun dels col·legis.

1. SUBVENCIONS PER LA PRESTACIÓ DELS SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA

El Departament de Justícia subvenciona, a través de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia, la prestació del SOJ en funció de les hores de servei previstes als convenis reguladors, les quals corresponen a les tasques d'orientació dutes a terme pels lletrats i lletrades adscrits al servei.

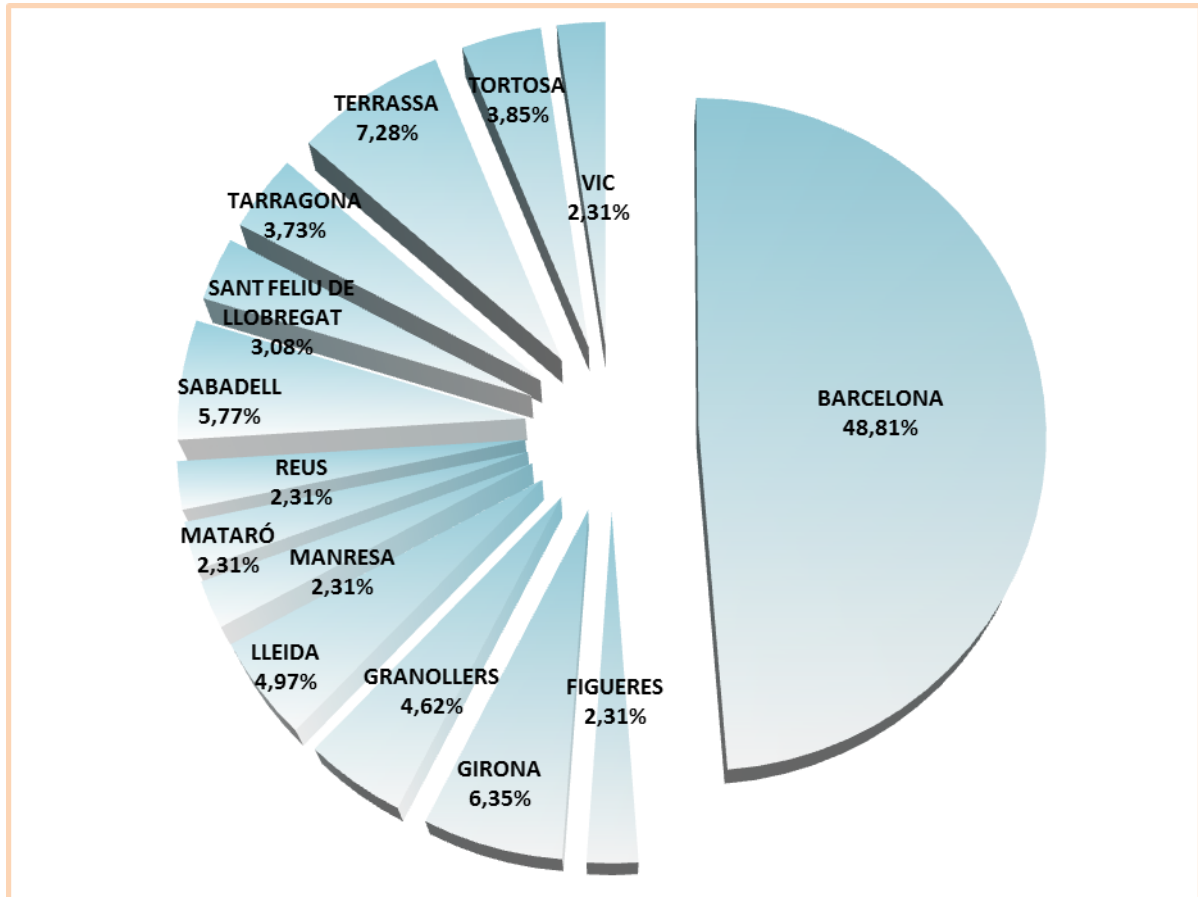
El 2017 es van destinar un total de 821.562 € per subvencionar el funcionament del Servei d'Orientació Jurídica als 14 col·legis d'advocats de Catalunya, amb l'evolució anual següent:

Col·legi d'Advocats	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BARCELONA	649.294,70 €	589.938,62 €	578.181,52 €	578.181,52 €	578.181,52 €	578.181,52 €	396.800,00 €	401.016,00 €
FIGUERES	35.149,30 €	30.896,54 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	18.972,00 €	18.972,00 €
GIRONA	89.225,14 €	84.965,47 €	83.282,04 €	83.282,04 €	83.282,04 €	83.282,04 €	52.142,00 €	52.142,00 €
GRANOLLERS	64.891,01 €	61.793,07 €	60.604,77 €	60.604,77 €	60.604,77 €	60.604,77 €	37.944,00 €	37.944,00 €
LLEIDA	70.299,63 €	66.546,39 €	65.259,06 €	65.259,06 €	65.259,06 €	65.259,06 €	40.858,00 €	40.858,00 €
MANRESA	35.149,30 €	30.896,54 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	18.972,00 €	18.972,00 €
MATARÓ	32.445,50 €	30.896,54 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	18.972,00 €	18.972,00 €
REUS	32.445,50 €	30.896,54 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	18.972,00 €	18.972,00 €
SABADELL	86.113,76 €	77.241,34 €	75.706,45 €	75.706,45 €	75.706,45 €	75.706,45 €	47.399,00 €	47.399,00 €
SANT FELIU DE LLOBREGAT	43.260,67 €	41.195,38 €	40.403,18 €	40.403,18 €	40.403,18 €	40.403,18 €	25.296,00 €	25.296,00 €
TARRAGONA	56.779,63 €	49.909,79 €	48.919,54 €	48.919,54 €	48.919,54 €	48.919,54 €	30.628,00 €	30.628,00 €
TERRASSA	110.855,47 €	97.442,92 €	95.511,93 €	95.511,93 €	95.511,93 €	95.511,93 €	59.799,00 €	59.799,00 €
TORTOSA	46.867,11 €	51.494,23 €	50.503,97 €	50.503,97 €	50.503,97 €	50.503,97 €	31.620,00 €	31.620,00 €
VIC	32.445,50 €	30.896,54 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	30.302,38 €	18.972,00 €	18.972,00 €
TOTAL SOJ	1.385.222,23 €	1.275.009,90 €	1.249.884,36 €	1.249.884,36 €	1.249.884,36 €	1.249.884,36 €	817.346,00 €	821.562,00 €
SOJP	105.868,96 €	105.868,96 €	105.868,96 €	76.546,08 €	76.546,08 €	76.546,08 €	76.704,00 €	78.960,00 €
Total SOJ+SOJP	1.491.091,19 €	1.380.878,86 €	1.355.753,32 €	1.326.430,44 €	1.326.430,44 €	1.326.430,44 €	894.050,00 €	900.522,00 €

D'acord amb el que estableix el pacte cinquè dels referits convenis, la subvenció del servei es realitza mitjançant l'aplicació d'un mòdul de 31 euros per hora de servei d'orientació jurídica prestada pels lletrats i lletrades adscrits a aquest. L'import total de la subvenció és el resultat de l'aplicació d'aquest mòdul a les hores anuals de prestació del servei.

Els col·legis d'advocats de Catalunya, com a perceptors d'una subvenció que atorga la Generalitat, resten subjectes als preceptes d'aplicació general de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions i a la normativa sobre subvencions continguda en el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat mitjançant el Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, així com l'Ordre ECO/172/2015, de 3 de juny, sobre les formes de justificació de subvencions, i l'Acord del Govern pel qual s'aprova la Instrucció per a la unificació de criteris en la gestió general de les subvencions tramitades per l'Administració de la Generalitat i pels ens que conformen el seu sector públic, aprovat el dia 22 de Juliol de 2014.

Distribució de la subvenció SOJ entre els col·legis d'advocats

2. ACTIVITAT DELS SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA

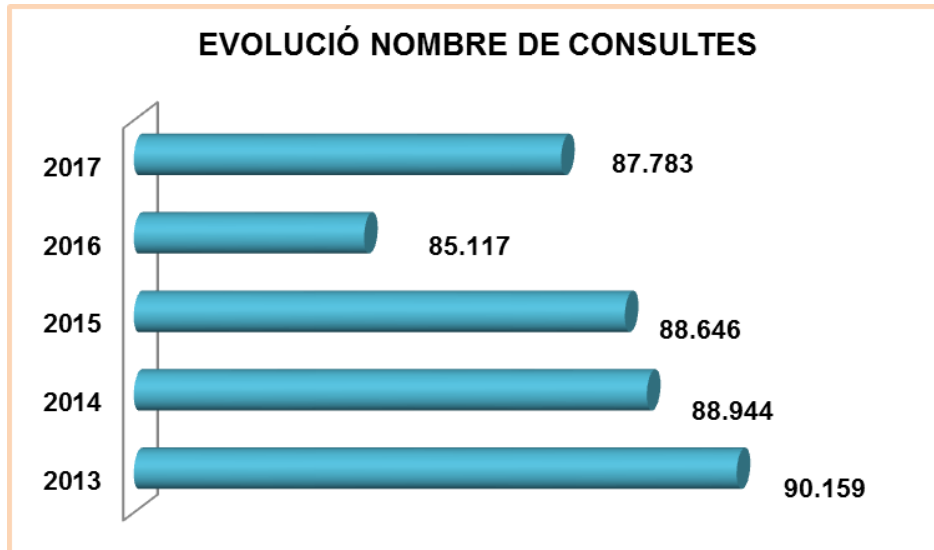
Les dades d'activitat que es presenten a continuació s'han elaborat a partir de les memòries dels serveis d'orientació jurídica que anualment trameten cadascun dels col·legis d'advocats de Catalunya al Departament de Justícia.

Nombre de consultes ateses pels SOJ

Amb l'agregació de les dades de les memòries dels SOJ, resulta que el nombre total de consultes ateses durant el 2017 pels serveis d'orientació jurídica ha estat de 87.783, que suposa un augment del 3,13% respecte el nombre de consultes de l'any 2016 (85.117).

La taula següent mostra l'evolució durant els últims anys i la distribució de les consultes per col·legi d'advocats:

Col·legi d'Advocats	Consultes 2013	Consultes 2014	Consultes 2015	Consultes 2016	Consultes 2017
Barcelona	47.108	45.484	44.860	43.718	42.641
Figueres	2.055	2.165	1.803	1.750	1.710
Girona	5.649	5.133	5.064	4.603	5.161
Granollers	4.084	3.549	3.957	3.739	4.296
Lleida	3.632	3.800	3.894	3.791	5.518
Manresa	1.470	1.475	1.531	1.434	1.380
Mataró	1.319	1.352	1.491	1.528	1.413
Reus	1.587	1.550	1.672	1.634	1.677
Sabadell	5.759	6.632	6.709	6.053	7.138
St. Feliu Llobregat	3.733	4.456	4.273	3.804	3.443
Tarragona	2.849	2.881	3.006	3.130	3.364
Terrassa	6.994	7.115	7.265	6.887	7.177
Tortosa	2.205	2.115	1.895	1.791	1.839
Vic	1.715	1.237	1.226	1.255	1.026
TOTAL	90.159	88.944	88.646	85.117	87.783

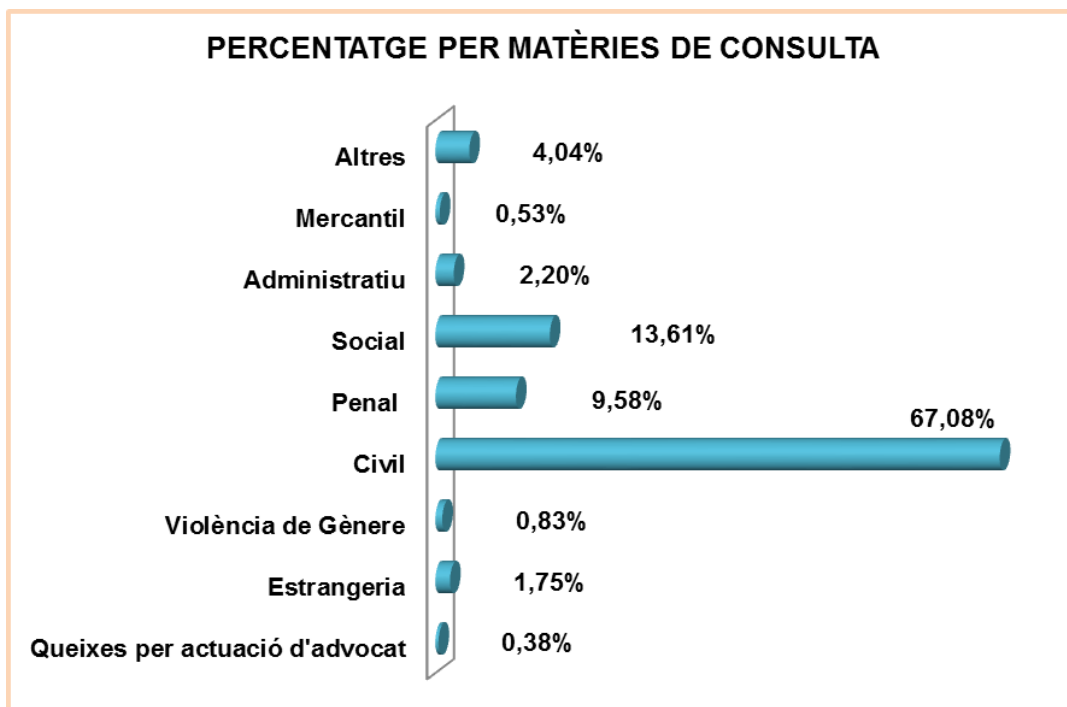
Igualment, podem analitzar el conjunt de matèries objecte de consulta i perfil dels usuaris a partir de les dades individuals, de la qual cosa resulten les dades següents:

Matèries de consulta

Les dades següents mostren la distribució general de consultes en cinc matèries i/o àmbits jurisdiccionals, així com el detall sobre el tipus de consulta per cadascun d'aquests àmbits.

	TOTAL	%		TOTAL	%	
TOTAL ÀMBIT CIVIL	58.884	67,08%		ÀMBIT PENAL	8.418	9,58%
Matrimonial Família	22.700	25,87%		Faltes	1.004	1,14%
Separació	1.142	1,30%		Delictes	2.014	2,29%
Divorci	5.143	5,86%		Menors	115	0,13%
Nul·litat matrimonial	128	0,15%		Penitenciari	65	0,07%
Adopció	213	0,24%		Denúncies	1.855	2,11%
Filiació	314	0,36%		Trànsit	51	0,06%
Parelles de Fet	529	0,60%		Altres	3.314	3,78%
Reclamació aliments	1.262	1,44%		ÀMBIT ADMINISTRATIU	1.937	2,20%
Protecció menors	171	0,19%		Urbanisme	49	0,06%
Règim econòmic matrimonial	191	0,22%		Llicències i permisos	33	0,04%
Mediació	712	0,81%		Responsabilitat patrimonial	169	0,19%
Modificació mesures	3.008	3,43%		Infraccions i sancions administratives	204	0,23%
Guàrdia i Custòdia	4.607	5,25%		Recursos administratius	591	0,67%
violència de gènere)	180	0,21%		Justícia	43	0,05%
Altres	5.100	5,81%		Impostos estatals	30	0,03%
Arrendaments i prop. Horitzontal	10.380	11,82%		Impostos municipals	63	0,07%
Arrendament habitatge	7.734	8,81%		Impostos autonòmics	39	0,05%
Arrendament local negoci	346	0,39%		Dret Fiscal	12	0,01%
Propietat horitzontal	729	0,83%		Altres	704	0,80%
Arrendament rústic	162	0,18%		TOTAL ÀMBIT SOCIAL	11.951	13,61%
Altres	1.409	1,61%		Dret Laboral	7.703	8,78%
Procediments civils	25.804	29,39%		Acomiadament	3.517	4,01%
Obligacions i contractes	4.696	5,35%		Reclamació quantitat i finiment	2.317	2,64%
Responsabilitat civil				Contractes	166	0,19%
- circulació de vehicles	547	0,62%		Altres	1.461	1,66%
- mala praxis mèdica	359	0,41%		Extinció de contracte	242	0,28%
- construcció immobiliària	365	0,42%		Seguretat Social	4.248	4,83%
- altres	767	0,87%		Jubilació	142	0,16%
Succesions	712	0,81%		Viduitat	129	0,15%
Arrendaments civils	1.653	1,88%		Invalidesa	778	0,89%
Drets reals	607	0,69%		Desocupació	538	0,61%
Dret hipotecari	3.846	4,38%		Seguretat social	1.645	1,87%
Incapacitacions	1.236	1,41%		Maternitat	37	0,04%
Emancipació	55	0,06%		Accident de treball	92	0,10%
Internament voluntari	21	0,02%		IT per malaltia	257	0,29%
Registre Civil	43	0,05%		Altres	630	0,72%
Dret del consumidor	459	0,52%		ESTRANGERIA	1.525	1,75%
Altres	10.438	11,90%		Nacionalitat	313	0,36%
VIOLÈNCIA DE GÈNERE	726	0,83%		Residència	225	0,26%
Procediments Civils	395	0,45%		Expulsions	375	0,43%
Procediments Penals	331	0,38%		Altres	612	0,70%
ÀMBIT MERCANTIL	463	0,53%		QUEIXES ACTUACIÓ ADVOCAT	332	0,38%
Societari	16	0,02%		ALTRES	3.547	4,04%
Procediment executiu	60	0,07%				
Concursal	141	0,16%				
Altres	246	0,28%				
				TOTAL	87.783	100,00%

Per informació detallada sobre les matèries de consulta per Col·legis d'Advocats, vegeu l'annex.

L'àmbit civil continua essent el que aglutina el major nombre de consultes representant, durant l'any 2017 el 67,08%. D'aquestes consultes la majoria versen sobre altres procediments civils com responsabilitat civil, dret hipotecari, incapacitacions o drets reals que representen un 29,39%. També un gran nombre de consultes versen sobre l'àmbit familiar: separacions, divorcis, adopcions, reclamacions d'aliments, filiació, protecció de menors... Així, el dret de família representa un 25,87% de les consultes ateses a tots els col·legis. Finalment, arrendaments i propietat horitzontal representen l'11,82% restant de l'àmbit civil.

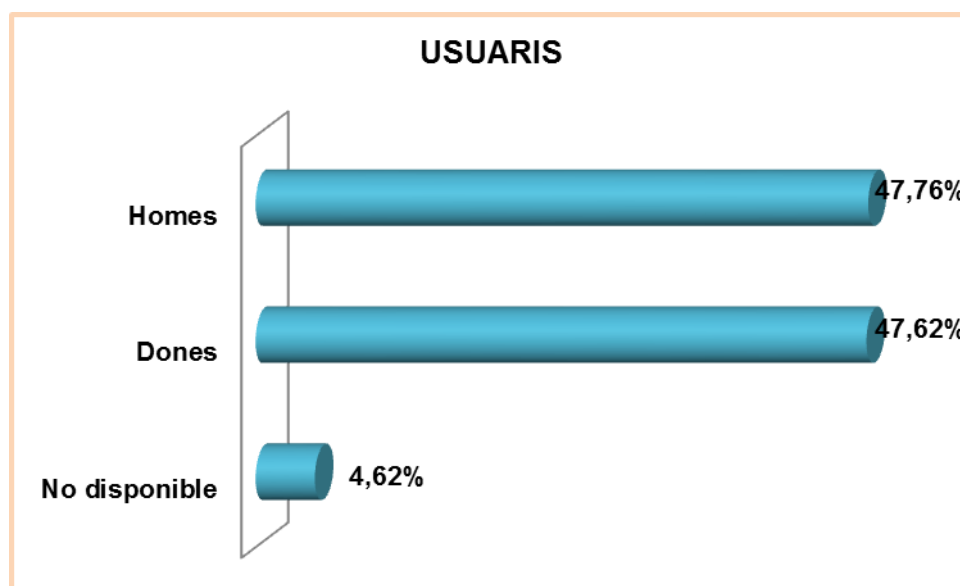
Evolució matèries de consulta 2013-2017

	2017		2016		2015		2014		2013	
	TOTAL	%	TOTAL	%	TOTAL	%	TOTAL	%	TOTAL	%
Dret Civil	58.884	67,08%	56.611	66,49%	56.051	63,23%	56.756	63,81%	58.482	64,86%
Violència de gènere	726	0,83%	792	0,93%	842	0,95%	1.095	1,23%	1.264	1,40%
Dret Mercantil	463	0,53%	663	0,78%	755	0,85%	996	1,12%	919	1,02%
Dret Penal	8.418	9,58%	8.558	10,11%	10.061	11,35%	9.369	10,53%	9.252	10,26%
Dret Administratiu	1.937	2,20%	2.064	2,40%	2.241	2,53%	2.369	2,66%	2.479	2,75%
Dret Laboral i Seguretat Social	11.951	13,61%	11.983	14,07%	12.628	14,25%	13.054	14,68%	13.273	14,72%
Estrangeria	1.525	1,75%	1.867	2,19%	1.703	1,92%	1.747	1,96%	1.621	1,80%
Queixes per actuació advocat	332	0,38%	289	0,34%	422	0,48%	191	0,22%	107	0,12%
Altres	3.547	4,04%	2.290	2,69%	3.943	4,45%	3.367	3,79%	2.762	3,06%
TOTAL CONSULTES	87.783	100,00%	85.117	100,00%	88.646	100,00%	88.944	100,00%	90.159	100,00%

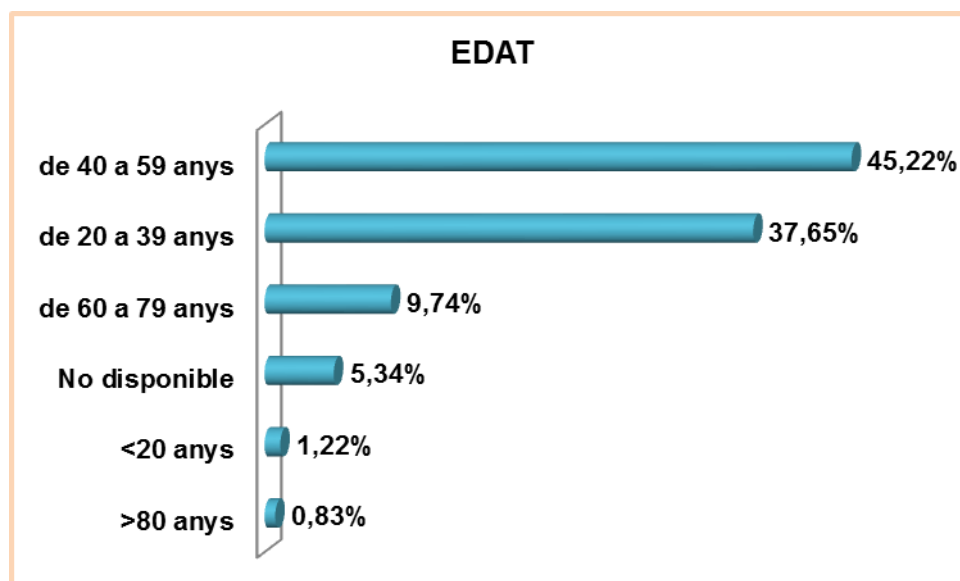
Perfil dels usuaris del Servei d'Orientació Jurídica

Dels indicadors estadístics que anualment aporten els col·legis d'advocats que presten el SOJ també podem extreure el perfil general dels usuaris que reben el servei, dades com l'edat, el sexe, l'idioma amb el qual es dirigeixen al Servei o la nacionalitat:

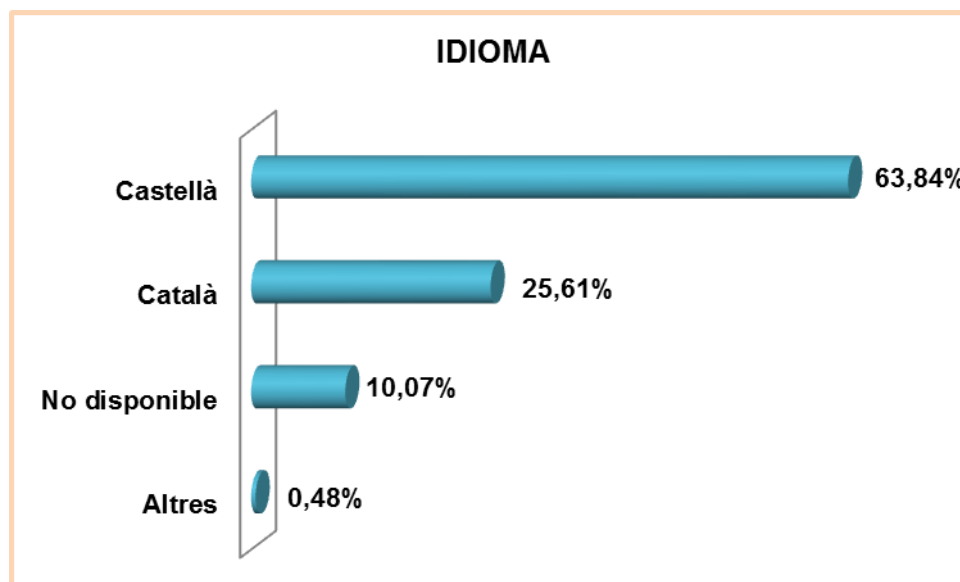
En relació amb el **sexe dels usuaris** del Servei, un 47,76% són homes i un 47,62% són dones.

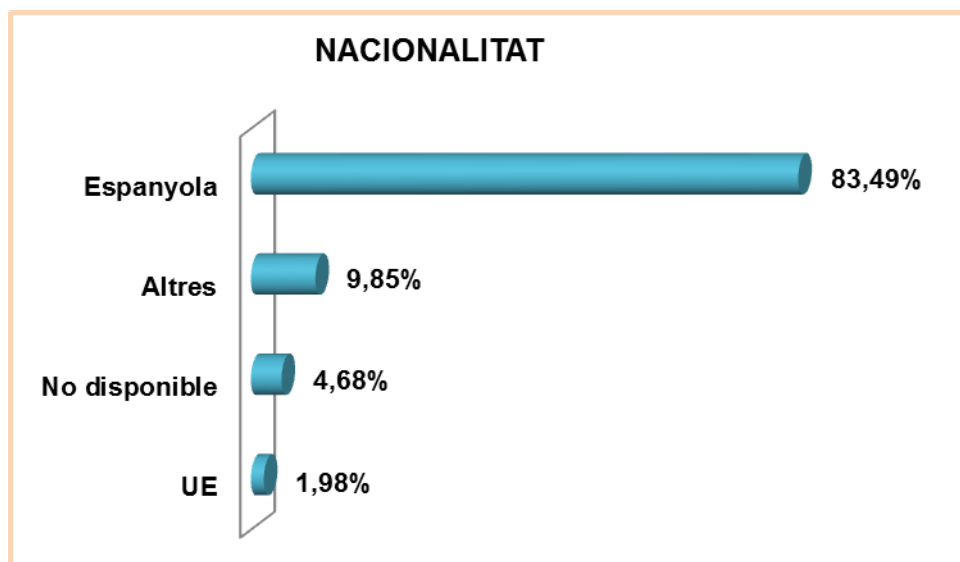
La **franja d'edat** més representativa pel que fa a les persones que es dirigeixen al SOJ és la que va dels 40 a 59 anys amb un 45,22%, seguida per la franja de 20 a 39 anys amb un 37,65%:

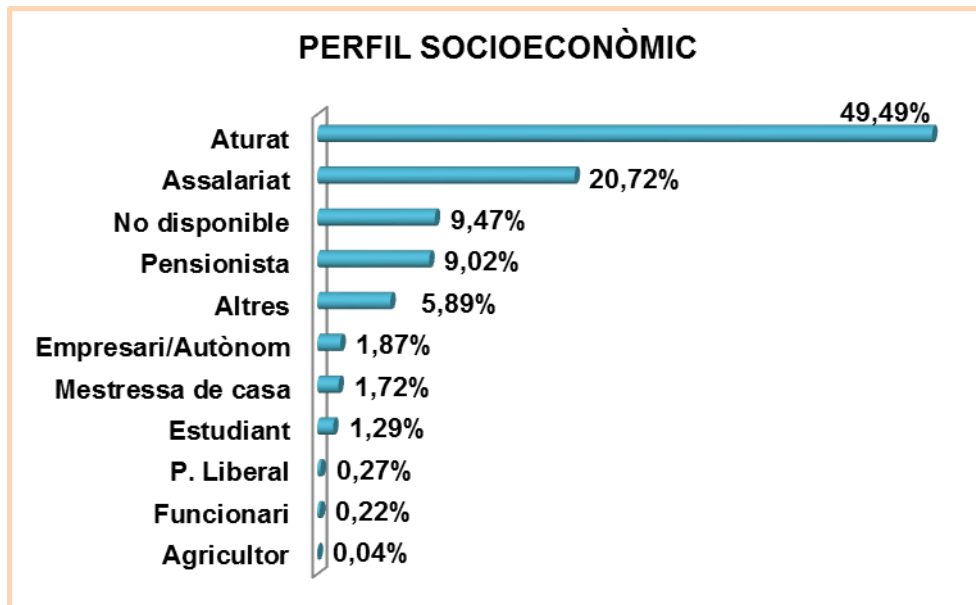
Pel que fa a l'**idioma** utilitzat pels usuaris del Servei d'Orientació Jurídica, es confirma la tendència d'anys anteriors, ja que la llengua més utilitzada per dirigir-se al Servei és el castellà —63,84%—, davant del 25,61% de català. El percentatge total d'ús d'altres llengües és de 0,48%.

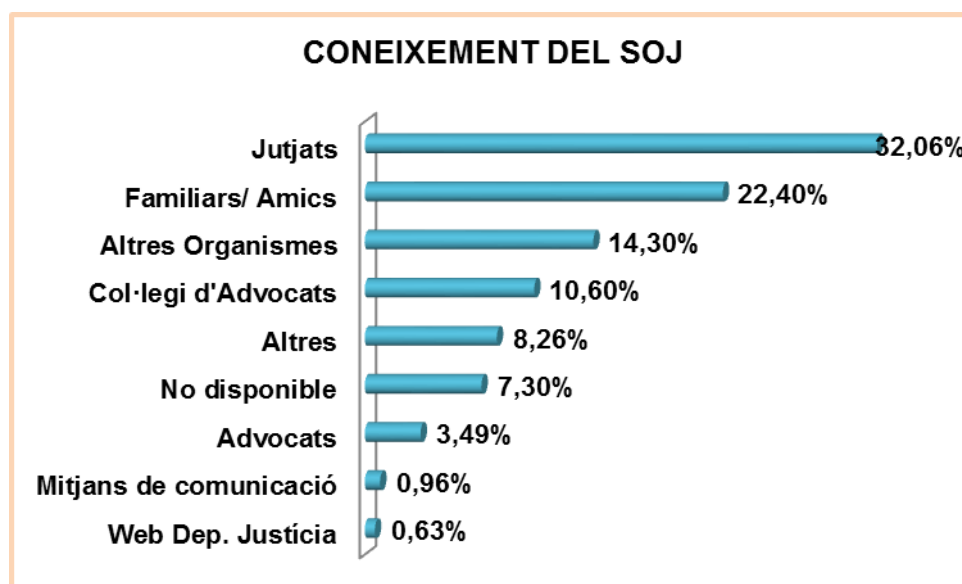
La **nacionalitat** de la gran majoria dels usuaris del SOJ és l'espanyola —83,49%—. Els estrangers no comunitaris actualment representen el 9,85% de les consultes.

En relació amb el **perfil socioeconòmic** de les persones que s'adrecen al SOJ, un 49,49% es troben en situació d'atur. És, per tant, el principal col·lectiu, seguit dels treballadors per compte d'altri, amb un 20,72%, i per darrera pensionistes, 9,02% o empresaris/autònoms, 1,87%.

Finalment, cal exposar les dades relacionades amb la via per la qual tenen coneixement del SOJ els ciutadans que s'adrecen al Servei, normalment pels jutjats, els familiars o amics, altres organismes o els col·legis d'advocats. El gràfic següent ens mostra la gran diversitat que existeix en aquest sentit:

Col·legis d'Advocats	Barcelona	Figueres	Girona	Granollers	Lleida	Manresa	Mataró	Reus	Sabadell	Sant Feliu	Tarragona	Terrassa	Tortosa	Vic	Total	Percentage
Idioma	42641	1710	5161	4296	5518	1380	1413	1677	7138	3443	3364	7177	1839	1026	87.783	100,00%
Català	9255	344	1594	667	3459	681	355	422	1242	234	685	1608	1341	599	22.486	25,61%
Castellà	33386	1366	2439	1277	1729	376	465	254	5896	1637	2456	3835	498	427	56.041	63,84%
Altres			94			323						0			417	0,48%
No disponible			1034	2352	330		593	1001		1572	223	1734			8.839	10,07%
Usuaris	42641	1710	5161	4296	5518	1380	1413	1677	7138	3443	3364	7177	1839	1026	87.783	100,00%
Homes	23429	774	1727	1945	2418	630	452	664	3175	1207	1348	2782	842	528	41.921	47,76%
Dones	19212	936	2400	2121	2787	675	676	740	3963	1742	1793	3265	997	498	41.805	47,62%
No disponible			1034	230	313	75	285	273		494	223	1130			4.057	4,62%
Edat	42641	1710	5161	4296	5518	1380	1413	1677	7138	3443	3364	7177	1839	1026	87.783	100,00%
<20 anys	711	4	48	27	46	8	8	21	57	9	34	39	39	21	1.072	1,22%
de 20 a 39 anys	19114	957	1770	1281	1901	342	271	385	2278	778	911	2105	657	304	33.054	37,65%
de 40 a 59 anys	19885	627	1815	2242	2603	694	537	721	3541	1572	1368	2942	869	395	39.811	45,22%
de 60 a 79 anys	2707	122	475	630	598	268	163	310	1138	373	618	648	246	250	8.546	9,74%
>80 anys	224		19	37	40	28	19	32	124	28	45	52	28	56	732	0,83%
No disponible			1034	79	330	40	415	208		683	388	1391			4.568	5,34%
Situació Laboral	42641	1710	5161	4296	5518	1380	1413	1677	7138	3443	3364	7177	1839	1026	87.783	100,00%
Assalariat	8257	527	1592	1015	1711	280	183	228	1311	519	766	1195	428	183	18.195	20,72%
Empresari/Autònom	686	62	159	109	191	63	6	20	121	5	112	14	40	57	1.645	1,87%
Estudiant	812	15	67	17	36	17	0	12	30	2	54	33	15	21	1.131	1,29%
Mestressa de casa	507	13	130	13	110	33	3	23	109	22	137	315	65	26	1.506	1,72%
Pensionista	3162	203	557	471	568	338	45	160	679	144	663	415	227	283	7.915	9,02%
Funcionari	63	4	44		27	14	1	3		1	33	0	2		192	0,22%
Aturat	28502	844	1395	1330	2166	471	160	253	2574	228	1006	3339	723	456	43.447	49,49%
Agricultor	4				30	0					2	0	0		36	0,04%
P. Liberal	85		13	6	77	0	5	6	9	9	17	11	0		238	0,27%
Altres	563	42	170	262	272	152	153	48	2305	233	351	279	339		5.169	5,89%
No disponible			1034	1073	330	12	857	924		2280	223	1576			8.309	9,47%

Col·legis d'Advocats	Barcelona	Figueres	Girona	Granollers	Leida	Manresa	Mataró	Reus	Sabadell	Sant Feliu	Tarragona	Terrassa	Tortosa	Vic	Total
Coneixement del SOJ	42641	1710	5161	4296	5518	1380	1413	1677	7138	3443	3364	7177	1839	1026	87.783
Col·legi d'Advocats	3823	119	189	82	1680	658	103	109	1567	83	344	287	69	188	9.301
Jutjats	14973	682	524	718	691	154	49	129	4002	639	861	2894	1292	542	28.150
Altres Organismes	5033	92	1009	446	1204	267	350	239	1522	360	267	1514	245	7	12.555
Familiars/ Amics	12594	816	722	2042	552	221	119	266	39	84	564	1257	228	153	19.657
Mitjans de comunicació	554		44	1	27	68	14	8	6	13	60	42	5		842
Web Dep. Justícia	335		60		48	0	0		2		62	45	0		552
Advocats	1417		302		966	0	0				92	142	0	136	3.055
MMEE		1													1
Altres	3912		1277		20	0		926			891	228	0		7.254
No disponible			1034	1007	330	12	778			2264	223	768			6.416
Nacionalitat	42641	1710	5161	4296	5518	1380	1413	1677	7138	3443	3364	7177	1839	1026	87.783
Espanyola	37760	1248	2941	3772	4312	1216	1138	1358	6173	3209	2841	4911	1560	847	73.286
UE	415	101	203	16	53	17	22	32	789	23	17	22	10	22	1.742
Altres	4466	361	983	167	823	107	99	152	176	109	283	494	269	157	8.646
No disponible			1034	341	330	40	154	135		102	223	1750			4.109
Procedènica Usuaris	42641	1710	5161	4296	5518	1380	1413	1677	7138	3443	3364	7177	1839	1026	87.783
Mateix partit Judicial	36009	1646	1925	3867	4783	1302	1072	1579	6263	1288	2784	5105	1839	850	70.312
D'altre partit judicial dins àmbit col·legi	6632		2074		300					1595	144	230			10.975
D'altre partit judicial fora àmbit col·legi		64	128	356	105	55	160	98	875	430	213	451		176	3.111
No disponible			1034	73	330	23	181			130	223	1391			3.385

Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta

Barcelona, 15 de juny de 2018